

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.015.01.2023

Pan
Leszek Bodzak
Pani
Aneta Hickinbotham

Aurum Film Bodzak Hickinbotham
Spółka Jawna w Lublinie
ul. Niecała 15 lok. U4
20-080 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/23/022 – Finansowanie kinematografii

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Aurum Film Bodzak Hickinbotham Spółka Jawna w Lublinie, ul. Niecała 15 lok. U4, 20-080 Lublin (dalej: Spółka lub Aurum Film).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Leszek Bodzak i Aneta Hickinbotham wspólnicy Spółki od 20 maja 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Funkcjonowanie systemu wyboru dofinansowanych przedsięwzięć w dziedzinie kinematografii w zakresie sporządzania wniosków i zawierania umów.2. Wydatkowanie środków publicznych na przedsięwzięcia w dziedzinie kinematografii.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018–2023 (do 28 lipca). Dla realizacji celów kontroli wykorzystano dane i dokumenty z okresu wcześniejszego w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Artur Bokiniec, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/98/2023 z 30 maja 2023 r.2. Blanka Wasilewska, doradca prawny, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/114/2023 z 29 czerwca 2023 r.

(akta kontroli tom I str. 4-6)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Spółka realizowała przedsięwzięcie audiowizualne polegające na produkcji filmu pt. „Kos”, dofinansowane ze środków Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (dalej: PISF lub Instytut). Złożone przez Spółkę wnioski o udzielenie dofinansowania w formie dotacji na przygotowanie i realizację produkcji spełniały wymogi formalne, zaś wnioski o przyznanie wsparcia finansowego wymagały korekty, po dokonaniu której został uwzględniony przez Instytut. Wydatki poniesione w związku z produkcją filmu „Kos” zostały w sposób prawidłowy udokumentowane, zaewidencjonowane oraz rozliczone.

Przedsięwzięcie zasadniczo było realizowane zgodnie z warunkami zawartych umów, w tym harmonogramem produkcji, jednakże 30 maja 2023 r. Spółka złożyła wniosek o przedłużenie okresu końcowego produkcji filmu do 30 sierpnia 2023 r. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, pomimo wyrażenia pisemnej zgody na przedłużenie realizacji produkcji przez Instytut, nie zawarto aneksu do umowy dotacji.

Spółka wywiązała się z obowiązku raportowania w zakresie wydatkowania środków finansowych w ramach podpisanych umów, jednakże w przypadku umowy wsparcia złożony raport końcowy wymagał korekty. Stwierdzone nieprawidłowości o charakterze formalnym nie miały wpływu na prawidłowość finansowania realizacji produkcji filmu „Kos”.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: ustawa o NIK).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemu wyboru dofinansowania przedsięwzięć w dziedzinie kinematografii w zakresie sporządzania wniosków

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2018-2023 (I półrocze) Aurum Film, na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii⁴, złożyła 20 wniosków (na łączną kwotę 35 875,4 tys. zł) o udzielenie dofinansowania w formie dotacji z PISF, z czego 17 zostało rozpatrzonych pozytywnie. Podpisano 17 umów o dofinansowanie w łącznej wysokości wsparcia 22 475,4 tys. zł⁵, z których zrealizowano 11 (na kwotę 16 565,4 tys. zł), dotyczących czterech przedsięwzięć⁶.

Spółka uzyskała również wsparcie finansowe na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej⁷. W latach 2019-2023 (do 30 czerwca) złożyła cztery, rozpatrzone pozytywnie przez PISF, wnioski o wsparcie finansowe w łącznej wysokości 12 543,4 tys. zł oraz zawarła i realizowała cztery umowy na kwotę 12 543,7 tys. zł, które dotyczyły czterech przedsięwzięć⁸. W okresie objętym kontrolą Spółka nie składała do PISF wniosków o poręczenie oraz o pożyczkę.

(akta kontroli tom II str. 378-381, 460-463)

1.2. Aurum Film, na podstawie ustawy o kinematografii, dwukrotnie wnioskowała o udzielenie dotacji na realizację filmu „Kos” – na etapie przygotowania projektu filmowego oraz produkcji.

Wniosek o dofinansowanie etapu rozwoju projektu w wysokości 250 tys. zł został złożony w dniu 30 kwietnia 2020 r. i zawierał elementy wskazane w § 11 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie udzielania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii⁹. Koszt przygotowania projektu w kwocie 358 tys. zł planowano sfinansować: ze środków PISF (250 tys. zł, tj. 69,83%) i środków własnych Spółki (108 tys. zł, tj. 30,17%). Informacje zawarte we wniosku były zgodne z postanowieniami umowy o dofinansowanie rozwoju projektu. Po akceptacji wniosku i udzieleniu w dniu 27 lipca 2020 r. zgody na dofinansowanie w wysokości 200 tys. zł, Spółka poinformowała Instytut o zmianach wskaźników w zakresie kosztu rozwoju projektu (330,5 tys. zł), struktury finansowania (dotacja – 200 tys. zł, środki własne – 130,5 tys. zł) oraz wysokości udziału dotacji z PISF (60,51%). Różnice wynikały z przyznania niższej niż wnioskowana kwoty dotacji i uzyskały akceptację Instytutu.

Wniosek o dofinansowanie filmu fabularnego „Kos”, złożony przez Aurum Film w dniu 13 maja 2021 r., spełniał wymagania określone w § 11 rozporządzenia ws. dofinansowania. Całkowity przewidywany koszt produkcji filmu w wysokości

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 130 (dalej: ustawa o kinematografii).

⁵ Kwota obejmuje również umowy, które zostały popisane w wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosków złożonych w latach wcześniejszych.

⁶ Tj. filmów: „Boże Ciało”, „Magnezja”, „Żeby nie było śladów”, „Śubuk”. Pozostałe projekty są w trakcie realizacji, dotyczy to produkcji: „Powiedz swoje imię”, „Kajko i Kokosz”, „Dziewczyna piosenka”, „Poprowadź mnie na drugą stronę”, „Kos”.

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 198 (dalej: ustawa o produkcji audiowizualnej).

⁸ Tj. filmów: „Magnezja”, „Żeby nie było śladów”, „Śubuk”, „Kos”.

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1443 (dalej: rozporządzenie ws. dofinansowania).

23 500 tys. zł planowano sfinansować: ze środków PISF (6000 tys. zł, tj. 25,53%), środków własnych (6320 tys. zł, tj. 26,89%) i pozostałych źródeł (osób i podmiotów prywatnych; 11 180 tys. zł, tj. 47,58%). Gatunek filmu określony został jako „dramat historyczny” o czasie projekcji 130 minut. W dniu 15 czerwca 2021 r. wniosek został dwukrotnie zaktualizowany¹⁰.

Pismem z 8 września 2021 r. PISF poinformował Spółkę o przyznaniu dofinansowania w kwocie 5000 tys. zł, a 22 lutego 2022 r., zgodnie z wymogami Instytutu, Aurum Film przekazała uzupełniony wykaz zmian, które nastąpiły w trakcie przygotowań do realizacji produkcji w stosunku do danych wskazanych we wniosku i dotyczyły:

- zmiany długości emisji filmu z 130 na 120 minut;
- zmniejszenia kosztów produkcji z 23 500 tys. zł na 20 500 tys. zł;
- zmiany struktury finansowania, tj. zwiększenia środków własnych do 9300 tys. zł (45,37%), zmniejszenia wysokości dotacji do 5200 tys. zł (wraz z kwotą developmentu – 25,37%) i środków z pozostałych źródeł do 6000 tys. zł);
- zmniejszenia ilości dni zdjęciowych z 48 do 45;
- zmian harmonogramu produkcji, w tym przesunięcia o jeden dzień daty zakończenia prac końcowych i kopii wzorcowej (tj. na 31 maja 2023 r.).

Instytut zaakceptował powyższe zmiany. Dane zawarte we wniosku po zmianach były zgodne z postanowieniami umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli tom I str. 160-162, tom II str. 62-272, 327-367)

1.3. Umowa nr DPF.41.23328.2020 o udzielenie dotacji na dofinansowanie przygotowania projektu filmowego „Kos” została zawarta z PISF 17 grudnia 2020 r. Jej przedmiotem było udzielenie Spółce dotacji w kwocie 200 tys. zł na sfinansowanie w 60,51% budżetu przygotowania ww. projektu w oparciu o złożonych wniosek, szczegółowy plan kosztów oraz harmonogram rozwoju projektu. Umowa zawierała wszystkie elementy określone w § 16 pkt 1 rozporządzenia ws. dofinansowania i została podpisana z terminem realizacji projektu do 30 czerwca 2021 r.

W dniu 12 maja 2022 r. pomiędzy Aurum Film a PISF została zawarta umowa nr DPF.42.30112.2021 o udzielenie dotacji na dofinansowanie przedsięwzięcia z zakresu produkcji polsko-szwedzkiego filmu fabularnego pt. „Kos”, o czasie projekcji 120 minut. Na podstawie umowy Spółka otrzymała dotację w kwocie 5000 tys. zł¹¹, co stanowiło 24,39% budżetu filmu, na częściowe sfinansowanie kosztów produkcji. Całkowity planowany koszt realizacji został określony na 20 500 tys. zł, z czego 48,29% stanowiło dofinansowanie udzielone ze środków publicznych, co było zgodne z wysokością dotacji wskazaną w § 7 pkt 1 rozporządzenia ws. dofinansowania. Producent zobowiązał się do wyprodukowania filmu do 31 maja 2023 r., zgodnie ze scenariuszem, szczegółowym planem kosztów oraz harmonogramem produkcji. Umowa zawierała elementy określone w § 16 pkt 1 i § 17 pkt 1 rozporządzenia ws. dofinansowania.

Spółka złożyła następujące wnioski o zmianę umowy:

- w dniu 22 lipca 2022 r. o „zwyżkę” dofinansowania, na co PISF nie wyraził zgody;

¹⁰ Zmiany miały charakter formalny i dotyczyły nazewnictwa użytego w kosztorysie.

¹¹ Według § 2 pkt 1 umowy o dofinansowanie, stosownie do zgody Instytutu, wyrażonej w piśmie nr 2319.BD. i 10394/MSK z 15 listopada 2021 r., dotacja na dofinansowanie rozwoju projektu nie została potrącona z kwoty dofinansowania.

- w dniu 8 marca 2023 r. o zaakceptowanie zmian w strukturze dofinansowania związanych z otrzymaniem środków w ramach trzech funduszy regionalnych¹². Zgoda została udzielona 13 kwietnia 2023 r. wraz z akceptacją przekwalifikowania filmu na „trudny”, ze względu na przekroczenie limitu 50% środków publicznych względem całości budżetu produkcji;
- w dniu 30 maja 2023 r. o przedłużenie okresu końcowego filmu do 30 sierpnia 2023 r., co uzyskało akceptację Instytutu w dniu 6 lipca 2023 r.

Do zakończenia czynności kontrolnych umowa nie została aneksowana.

Wspólnicy Aurum Film wyjaśnili, że aneks do umowy dotacji uwzględniający nowych koproducentów nie został jeszcze przedstawiony Spółce. Aktualnie Spółka jest na etapie finalizowania umowy z Telewizją Polską jako nowym koproducentem, dzięki któremu uda się zamknąć budżet filmu w kwocie 22 mln zł. Instytut został poinformowany o nowym koproducentcie (pozostali koproducenti również). Instytut zasugerował podpisanie aneksu umowy dotacji na nową kwotę 22 mln zł uwzględniającego wszystkich koproducentów.

(akta kontroli tom I str. 21-68, 160-242, tom II str. 368-374, 382-402, 452-463)

1.4. W latach 2018-2023 (I półrocze) Spółka nie wniosowała o wydanie certyfikatu potwierdzającego spełnienie kryteriów testu kwalifikacyjnego na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o produkcji audiowizualnej. W teście kwalifikacyjnym utwór uzyskał 95 punktów. Wspólnicy Aurum Film wyjaśnili, że zgodnie z ustawą o produkcji audiowizualnej producent może złożyć wniosek o wydanie certyfikatu, ustawodawca nie nakłada jednak takiego obowiązku. Spółka nie występowała o wydanie certyfikatu, złożyła od razu wnioski o wsparcie audiowizualne produkcji pt. „Kos”.

(akta kontroli tom II str. 273-282)

1.5. Aurum Film w dniu 11 stycznia 2022 r., na podstawie ustawy o produkcji audiowizualnej, złożyła wniosek o przyznanie wsparcia finansowego, który został odrzucony przez Instytut ze względu na braki formalne¹³. PISF, zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o produkcji audiowizualnej, zwrócił wniosek i poinformował pisemnie w dniu 15 lutego 2022 r. o stwierdzonych brakach oraz możliwości ponownego jego złożenia za zgodą Dyrektora PISF. Kolejny wniosek, na kwotę 4900 tys. zł, który złożono 2 marca 2022 r.¹⁴, tj. w terminie określonym w art. 18 ust. 2 ww. ustawy o produkcji audiowizualnej, zawierał wszystkie elementy wskazane w art. 18 ust. 3 ww. ustawy. Spółka dołączyła do wniosku dokumentację wymaganą w art. 18 ust. 4, w której udokumentowała m.in. finansowanie 75% kosztów prac, które miały zostać objęte wsparciem finansowym na dzień jego złożenia. Informacje zawarte we wniosku były zgodne z postanowieniami umowy o wsparcie.

(akta kontroli tom I str. 127-159, tom II str. 294-326, 382-386, 452-459, 464-466)

1.6. Umowa nr ZCH.70.30140.2022 o wsparcie finansowe na pokrycie części polskich kosztów kwalifikowanych związanych z koprodukcją międzynarodową utworu audiowizualnego – filmu fabularnego pt. „Kos” została zawarta z PISF 17 maja 2022 r. Jej przedmiotem było udzielenie wsparcia w kwocie 4900 tys. zł, co stanowiło 29,62% planowanych polskich kosztów kwalifikowanych. Całkowity planowany koszt realizacji został określony na 20 500 tys. zł (w tym 19 100 tys. zł stanowił budżet realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), a kwota planowanych kosztów kwalifikowanych wynosiła 16 544,9 tys. zł, co stanowiło

¹² Dodatkowe finansowanie (wkład koprodukcyjny) pochodziło z: Krakowskiego Biura Festiwalowego (400 tys. zł), Mazowieckiego Instytutu Kultury (400 tys. zł) i Wojewódzkiego Domu Kultury w Rzeszowie (447,2 tys. zł).

¹³ Instytut m.in. zakwestionował postanowienia umów podpisanych z dwoma koproducentami, zawartymi pod warunkami, które nie zostały spełnione w dacie złożenia wniosku i w konsekwencji nie stanowiły potwierdzenia finansowania co najmniej 75% budżetu produkcji utworu audiowizualnego.

¹⁴ Wniosek zaktualizowano 4 kwietnia 2022 r. (aktualizacja dotyczyła modyfikacji kosztorysu).

80,71% całkowitego, planowanego budżetu produkcji i spełniało warunek określony w § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego wykazu polskich kosztów kwalifikowanych, parametrów utworów audiowizualnych oraz dokumentów związanych z przyznawaniem wsparcia finansowego na produkcję audiowizualną przez Polski Instytut Sztuki Filmowej¹⁵. Umowa zawierała elementy określone w art. 23 ustawy o produkcji audiowizualnej i została podpisana z terminem realizacji prac objętych wsparciem do 27 kwietnia 2023 r.

Ze względu na zmiany w: strukturze finansowania, wysokości środków publicznych oraz harmonogramie produkcji, w dniu 11 maja 2023 r. podpisano aneks do umowy, którym zmieniono w szczególności: nazwę umowy¹⁶, budżet produkcji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na 18 353,2 tys. zł, podmioty współfinansujące, co było związane z otrzymaniem środków w ramach trzech funduszy regionalnych oraz liczbę dni zdjęciowych. Spółka nie składała wniosku o wydłużenie terminu zawarcia umowy. Nie wystąpiły okoliczności uzasadniające odstąpienie od umowy oraz nie składano ponownych wniosków o wsparcie finansowe dotyczące tego samego utworu audiowizualnego.

(akta kontroli tom I str. 69-126, 243-326)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Złożone przez Aurum Film i przyjęte przez Instytut wnioski o udzielenie dofinansowania w formie dotacji na przygotowanie i realizację produkcji oraz o przyznanie wsparcia finansowego spełniały wymogi formalne, a określone w nich informacje były zgodne z postanowieniami zawartych na ich podstawie umów. Odrzucony przez Instytut wniosek Spółki o uzyskanie wsparcia został skorygowany i ponownie złożony prawidłowo.

OBSZAR

2. Wydatkowanie środków publicznych na przedsięwzięcia w dziedzinie kinematografii

Opis stanu
faktycznego

2.1. W związku z realizacją filmu fabularnego „Kos” Spółka zawarła z PISF trzy umowy na dofinansowanie ww. przedsięwzięcia na łączną kwotę 10 100 tys. zł¹⁷. Faktyczny stan realizacji przedsięwzięcia przedstawiony został w złożonym do PISF raporcie częściowym (dalej: Raport), obejmującym okres od 8 listopada 2019 r. do 3 października 2022 r., dotyczącym rozliczenia pierwszej raty dotacji udzielonej w kwocie 4000 tys. zł¹⁸. W Raporcie przedstawiono informacje o zrealizowanych działaniach:

- zgodnie z harmonogramem zakończono realizację: prac wstępnych (8 listopada 2019 r. – 29 kwietnia 2021 r.), okresu przygotowawczego (30 kwietnia 2021 r. – 4 maja 2022 r.), okresu zdjęciowego (5 maja 2022 r. – 31 lipca 2022 r.);
- w stosunku do danych przedstawionych we wniosku oraz w umowie o dofinansowanie wystąpiły różnice dotyczące długości okresu zdjęciowego, który miał wynosić: wg umowy 45 dni, wg wniosku 48 dni, a rzeczywiste wykonanie wyniosło 42 dni. Zmiany te zostały uzgodnione z PISF.

¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1881 (dalej: rozporządzenie ws. kosztów kwalifikowanych).

¹⁶ Umowa nr ZCH.70.30140.2022 o wsparcie finansowe na pokrycie części polskich kosztów kwalifikowanych związanych z koprodukcją międzynarodową utworu audiowizualnego – filmu fabularnego pt. „Kos” (film trudny) nr ISSWZCH.70.30140.2022.

¹⁷ Umowa development – 200 tys. zł, umowa wsparcia – 4900 tys. zł i umowa dofinansowania – 5200 tys. zł.

¹⁸ Raport częściowy nr 1 Produkcji Filmowej Priorytet III produkcja filmów fabularnych, kategoria: film o tematyce historycznej, koprodukcja międzynarodowa, wykonanie przedsięwzięcia od 8 listopada 2019 r. do 3 października 2022 r., został sporządzony 4 października 2022 r.

Współwłaścicielka Aurum Film wyjaśniła, że producent próbując obniżyć koszty produkcji i zrealizować budżet filmu dążył do zmniejszenia liczby dni zdjęciowych. W finalnym planie zdjęciowym określono 42 dni zdjęciowe jako liczbę ostateczną;

- od 1 sierpnia 2022 r. rozpoczęto realizację montażu i udźwiękowania filmu;
- planowany całkowity koszt realizacji przedsięwzięcia określono na 20 500 tys. zł¹⁹. Środki publiczne stanowiły 49,27%, tj. 10 100 tys. zł, z czego środki PISF na rozwój projektu development – 200 tys. zł, dotacja – 5000 tys. zł, wsparcie produkcji audiowizualnej (zachęta) – 4900 tys. zł); Środki własne wynosiły 10 400 tys. zł, w tym wkład rzeczowy 524,3 tys. zł;
- koszt przedsięwzięcia wykonany na dzień sporządzenia Raportu wynosił 15 797 tys. zł²⁰, w tym rozliczenie kosztów developmentu 336,5 tys. zł²¹;
- na dzień sporządzenia Raportu PISF przekazał Spółce kwotę 4200 tys. zł, w tym 200 tys. zł dotacji na development;
- z dofinansowania PISF w kwocie 4000 tys. zł zostały rozliczone wydatki na wynagrodzenia ekipy (1162,3 tys. zł), obsady (1128,4 tys. zł), sprzęt i usługi zdjęciowe (1677,8 tys. zł), kostiumy i charakteryzacja (31,5 tys. zł).

Przedsięwzięcie było realizowane zgodnie z postanowieniami umowy oraz założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie. Spółka prowadziła wyodrębniony rachunek bankowy oraz wyodrębnioną ewidencję kosztów zadania.

Analizą objęto prawidłowość udokumentowania i rozliczenie finansowe 14 faktur na kwotę brutto 1236,2 tys. zł, tj. 31% pierwszej raty dotacji (4000 tys. zł), której rozliczenie przedstawiono w Raporcie. Stwierdzono, że:

- wydatki zostały prawidłowo udokumentowane, a faktury zaewidencjonowane w odrębnej ewidencji kosztów prowadzonej przez Spółkę;
- na dokumentacji zamieszczono klauzulę o pokryciu wydatków z dotacji PISF, a faktury ujęto w zestawieniu wydatków stanowiącym załącznik do Raportu częściowego z rozliczenia pierwszej raty dotacji;
- wydatki zostały w całości uregulowane z środków dotacji PISF.

Nieprawidłowości związane z przyjęciem do rozliczenia w ramach środków z dotacji PISF faktur i rachunków wystawianych przez poszczególnych wykonawców dzieła, dotyczące m. in.: spełniania formalnych warunków umów zawartych z wykonawcami, opisów merytorycznych wskazanych na fakturach i rachunkach oraz ich akceptacja pod względem formalnym, dotyczyły sześciu faktur²² na kwotę 777,5 tys. zł, co stanowiło 62,9% kwoty wydatków objętych badaniem. Zagadnienie opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli tom I str. 163-242, 328-338, 339-562, tom II str. 273-282, 460-463)

Szczegółowym badaniem objęto również prawidłowość udokumentowania i rozliczenie finansowe dziewięciu faktur i rachunków wystawionych na łączną kwotę 107,5 tys. zł, tj. 53,7% dotacji w wysokości 200 tys. zł przeznaczonej na dofinansowanie przedsięwzięcia z zakresu przygotowania projektu filmowego „Kos”

¹⁹ Stan na dzień złożenia Raportu częściowego 4 października 2022 r.

²⁰ Stan ogólny kosztów produkcji filmu „Kos” na dzień 25 lipca 2023 r. wynosił 20 623 328,92 zł.

²¹ Raport końcowy z wykonania przedsięwzięcia (development) zaakceptowany przez PISF z dnia 17 czerwca 2021 r.

²² Faktury nr: 1666/05/2022 z 26 maja 2022 r. na kwotę 13 692 zł (usługa wypożyczenia kostiumów), 01/07/2022 z 15 lipca 2022 r. wystawionej za kierowanie produkcją filmu „Kos” na kwotę 36 900 zł (brutto), 18/05/2022 z 17 maja 2022 r. za stworzenie projektów i kostiumów dla filmu „Kos” na kwotę brutto 98 400 zł (rata I, II, III), 03/05/22 z 26 maja 2022 r. wystawionej za wykonanie scenografii oraz prace adaptacyjne na kwotę brutto 615 000 zł (V rata), 3/07/2022 z 6 lipca 2022 r. wystawionej za wykonanie dodatkowych prac dla filmu „Kos” na kwotę 8460 zł (netto) i 10 450 zł (brutto), rachunek z dnia 23 maja 2022 r. bez numeru wystawionym na kwotę 40 000 zł za stworzenie autorskiej koncepcji scenografii do filmu „Kos” (IV rata wynagrodzenia).

(development). Stwierdzono, że:

- wydatki zostały prawidłowo udokumentowane, a rachunki i faktury ujęte w odrębnej ewidencji kosztów prowadzonej przez Spółkę,
- zbadane dokumenty źródłowe przed wprowadzeniem do ewidencji księgowej zostały prawidłowo opisane, sprawdzone pod względem formalnym i merytorycznym oraz zatwierdzone do wypłaty z dotacji PISF,
- na rachunkach i fakturach objętych badaniem zamieszczono klauzulę o pokryciu wydatków z dotacji PISF,
- zbadane wydatki zostały w całości uregulowane z środków dotacji PISF,

W objętych badaniem dokumentach nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli tom I str. 21-68, tom II str. 403-451)

Realizacja umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie filmu „Kos” w okresie objętym badaniem nie była przedmiotem kontroli PISF. W październiku 2022 r. na zlecenie Aurum Film został przeprowadzony zewnętrzny audyt dofinansowanego przedsięwzięcia. W podsumowaniu biegły rewident uznał, że dokumentacja księgowa została sporządzona rzetelnie, odzwierciedla stan faktyczny kosztów poniesionych na produkcję ww. filmu, nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków związanych z realizacją filmu.

(akta kontroli tom I str. 163-242, tom II str. 287-293)

2.2. Aurum Film, zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 3, 5 i 8 umowy o wsparcie, przeznaczyło pozyskane środki finansowe na realizację produkcji utworu audiowizualnego – filmu fabularnego pt. „Kos”. Rodzaj oraz wysokość kosztów kwalifikowanych w łącznej wysokości 17 273,5 tys. zł²³, wskazanych w załączniku do „Raportu po zakończeniu prac objętych wsparciem finansowym” (dalej: Raport), została pozytywnie zweryfikowana przez PISF. Okres prac objętych wsparciem (prace wykonywane w okresie zdjęciowym i post-produkcji), wskazany w Raporcie, był tożsamy z określonym w Harmonogramie produkcji utworu audiowizualnego stanowiącym załącznik nr 4 do umowy wsparcia (tj. 3 marca 2022 r. – 27 kwietnia 2023 r.)²⁴. Raport został przekazany do Instytutu 31 marca 2023 r., tj. jeszcze przed ukończeniem prac objętych wsparciem²⁵.

Do zakończenia czynności kontrolnych Spółka nie przekazała Instytutowi egzemplarza kopii utworu audiowizualnego oraz materiałów dokumentacyjnych związanych z produkcją, gdyż nie została ona jeszcze ukończona.

(akta kontroli tom I str. 69-126, 243-326, tom II str. 377-401, 462-466)

2.3. Pismem z 25 kwietnia 2023 r. Instytut poinformował Aurum Film, iż weryfikacja Raportu, przedłożonego przez Spółkę 31 marca 2023 r. wykazała niezgodność dokumentacji potwierdzającej poniesienie polskich kosztów kwalifikowanych z postanowieniami § 9 ust. 2 umowy o wsparcie²⁶ oraz braku dokumentów wymaganych w art. 25 ust. 2 pkt 1b ustawy o produkcji audiowizualnej. W dniu 5 maja 2023 r. Spółka złożyła poprawiony dokument, który zawierał elementy określone w art. 25 ust. 1 ustawy o produkcji audiowizualnej oraz informacje wskazane we wzorze raportu określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia ws. kosztów kwalifikowalnych. Do Raportu dołączono dokumenty i informacje określone w art. 25 ust. 2 ustawy o produkcji audiowizualnej tj. wykaz poniesionych kosztów

²³ Kwota dotyczy kosztów całego przedsięwzięcia przedstawiona w Raporcie częściowym z rozliczenia dotacji z 31 marca 2023 r.

²⁴ Okres zdjęciowy: 4 maja – 31 lipca 2022 r.; Post-produkcja: 1 sierpnia 2022 r. – 27 kwietnia 2023 r.

²⁵ Zgodnie z § 2 ust. 6 umowy wsparcia Raport miał zostać przedstawiony PISF do dnia 26 czerwca 2023 r.

²⁶ Tj.: niezłączenie umowy w tłumaczeniu polskim (poz. 617), brak opisu klasy przelotu (poz. 2163, 2158, 2155), błędna ewidencja przebiegu pojazdu (poz. 2164-2616), nieprzedłożenie kompletu umów dot. finansowania utworu audiowizualnego wraz ze wskazaną w ich strukturze finansowania przyznaną kwotą wsparcia.

kwifikowalnych wraz z dokumentami źródłowymi, test kwalifikacyjny wypełniony w oparciu o dane aktualne w chwili przedstawienia raportu, w którym produkcja uzyskała 95% punktów, listę nazwisk oraz funkcji poszczególnych członków ekipy filmowej, a także informację o liczbie dni zdjęciowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (42). Pismem z 6 czerwca 2023 r. PISF przekazał informację o pozytywnej weryfikacji Raportu, w wyniku której ustalono, iż ostateczna kwota wsparcia finansowego do wypłaty wynosiła 4900 tys. zł i jest tożsama ze wskazaną w umowie. Instytut nie prowadził kontroli w zakresie realizacji przez Spółkę umowy o wsparcie.

(akta kontroli tom II str. 273-282, 375-402, 464-466)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Faktura VAT nr 166/05/2022/ZU z dnia 26 maja 2022 r., wystawiona przez Spółkę za usługę wypożyczenia kostiumów na kwotę 13 691 zł, nie została zaaprobowana pod względem merytorycznym i bez akceptacji została ujęta w księgach rachunkowych.

Współwłaścicielka Spółki wyjaśniła, że procedura awaryjna w Spółce określa, że w przypadku pilnych płatności, gdy kierownik produkcji z przyczyn od niego i od producenta niezależnych, nie jest dostępny fizycznie do podpisania dokumentu księgowego, może to uczynić II kierownik produkcji. Wówczas akceptacja II kierownika produkcji jest wystarczająca do procedowania płatności, której ostateczne wykonanie zatwierdza producent na podstawie zestawienia faktur, a tym samym przelewów. Fakturę uzupełniono o podpis kierownika produkcji.

NIK zauważa, że brak akceptacji faktury pod względem merytorycznym stanowi naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁷.

(akta kontroli tom I str. 561-562, tom II str. 273-283)

2. Faktura VAT Nr 01/07/2022 z dnia 15 lica 2022 r. za kierowanie produkcją filmu „Kos” na kwotę 36 900 zł (brutto) została sprawdzona pod względem merytorycznym przez jej wystawcę, tj. kierownika produkcji.

Współwłaścicielka Spółki wyjaśniła, że uprawnienia kierownika produkcji zostały określone m. in. w udzielonym mu pełnomocnictwie. Wszelkie koszty akceptuje ostatecznie producent podpisem na zestawieniach oraz akceptując dany przelew. W ramach udzielonego pełnomocnictwa kierownik produkcji upoważniony został do akceptowania poszczególnych kosztów oraz dokumentów finansowych do wypłaty dotyczących filmu „Kos”.

Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje złożonych wyjaśnień oraz udzielonego pełnomocnictwa, wskazuje jednak, że kontrola merytoryczna ma na celu sprawdzenie, czy przedstawiona w dokumencie księgowym operacja jest zgodna z rzeczywistością, czy treść słowna i dane liczbowe identyfikują prawidłowo istotę transakcji lub rozliczenia. Dokonanie kontroli przez osobę wystawiającą fakturę nie gwarantuje obiektywizmu tej operacji.

(akta kontroli tom I str. 339-355, tom II str. 273-282, 283)

3. Rozliczone w ramach dotacji płatności na rzecz wykonawcy dokonane zostały niezgodnie z umową zawartą 3 stycznia 2022 r.²⁸ Pierwszej płatności dokonano 30 czerwca 2022 r. na podstawie faktury nr 18/05/2022 z dnia 17 maja 2022 r. za

²⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

²⁸ Umowa nr 003/KOS/R/07022022 zawarta z osobą prowadzącą działalność gospodarczą na stworzenie autorskiej koncepcji kostiumów.

stworzenie projektów i kostiumów dla filmu „Kos” na kwotę brutto 98 400 zł Zgodnie z § 7 ust. 2 i 4 umowy z dnia 3 stycznia 2022 r., wypłata I, II i III raty wynagrodzenia miały być płatne odpowiednio: po podpisaniu umowy, po opracowaniu koncepcji kostiumów i po rozpoczęciu zdjęć.

W wyjaśnieniu współwłaścicielka Spółki podała, że wszystkie warunki wypłaty zostały spełnione zgodnie z umową. Z uwagi na brak wystarczających środków finansowych związanych z późną finalizacją umowy z Instytutem (wypłaty raty środków finansowych niezbędnych do pokrycia należności), strony umowy (producent i kostiumograf) ustaliły ustnie, iż wszystkie trzy raty wynagrodzenia zostaną wypłacone po uzyskaniu płynności finansowej.

NIK zauważa, że zgodnie z postanowieniami umowy z wykonawcą, wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej.

(akta kontroli tom I str. 459-480, tom II str. 273-282)

4. Przyjęto do rozliczenia w ramach dotacji fakturę nr 03/05/22 z dnia 26 maja 2022 r. za wykonanie scenografii oraz prace adaptacyjne na kwotę brutto 615 000 zł (V rata), do której wykonawca robót, pomimo wymogu formalnego określonego w umowie, nie załączył zaakceptowanego przez kierownika produkcji i scenografa kosztorysu szacunkowego z wykonania dekoracji, co było warunkiem otrzymania zryczałtowanego wynagrodzenia (§ 6 ust. 1 umowy z dnia 5 kwietnia 2022 r.)²⁹.

Współwłaścicielka Spółki wyjaśniła, że strony, podpisując umowę na wykonanie dekoracji do filmu, określiły całościowy koszt wykonania tej budowy. Na podstawie wspólnych ustaleń określono niezbędne środki wykonania każdego z etapów budowy, w tym materiałów, robocizny i transportu od podpisania umowy aż do jej zakończenia, likwidacji i rozliczenia końcowego. Strony podpisały umowę, w której ww. potrzeby finansowe zostały odzwierciedlone w stosownych ratach wynagrodzenia z określonym w datach terminem płatności – są one również związane z harmonogramem dni zdjęciowych i realizacji zdjęć w konkretnych obiektach przygotowanych przez budowę dekoracji.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że nieprzedstawienie zaakceptowanego kosztorysu stanowiło niewypełnienie warunku koniecznego do wypłaty wynagrodzenia określonego w umowie z wykonawcą.

(akta kontroli tom I str. 549-560, tom II str. 273-282)

5. Spółka przyjęła do rozliczenia z dotacji PISF fakturę nr 3/07/2022 z dnia 6 lipca 2022 r., która została wystawiona za wykonanie dodatkowych prac dla filmu „Kos” na kwotę 10 450 zł, pomimo że w umowie zawartej 1 marca 2022 r. z wykonawcą³⁰ nie określono wykazu prac dodatkowych oraz zasad wynagradzania za ich wykonanie.

Współwłaścicielka Spółki wyjaśniła, że kwota 8460 zł netto wyszczególniona na fakturze, to koszty prac dodatkowych w postaci nadgodzin kaskaderów, oddelegowanych do wykonania postanowień umowy na obsługę konną. Umowa ta składa się z wielu elementów, w tym dotyczących przeniesienia praw do wizerunku oraz ewentualnego dzieła artystycznego. W takiej formule prawnej nie określa się wysokości kosztów dodatkowych, jak nadgodziny. Koszty te zostały ustalone w trybie roboczym za porozumieniem stron i zostały zaakceptowane przez Producenta i skierowane do wypłaty zgodnie z zestawieniem faktur i rachunków.

²⁹ Umowa nr 012/KOS/Z/11042022 zawarta z osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą.

³⁰ Umowa nr 020/KOS/Z/17052022 na świadczenie usług w zakresie kompleksowej obsługi kaskaderskiej.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że zgodnie z postanowieniami § 10 ust. 4 ww. umowy z dnia 1 marca 2022 r. wszelkie zmiany i uzupełnienia umowy wymagają zgody obydwu stron wyrażonej na piśmie pod rygorem nieważności.

(akta kontroli tom I str. 518-548, tom II str. 273-282)

6. W opisie merytorycznym rachunku³¹ z dnia 23 maja 2022 r. na kwotę 40 000 zł za stworzenie autorskiej koncepcji scenografii do filmu „Kos” (IV i V rata) brak było akceptacji głównych obiektów zdjęciowych przez reżysera i producenta filmu.

Współwłaściciel Spółki Aneta Hickenbotkham wyjaśniła, że akceptacji dokonano na spotkaniu dotyczącym obiektów zdjęciowych oraz scenografii, na którym obecny był zarówno reżyser, jak i szefowie pionów, kierownictwo produkcji oraz producent filmu. Konsekwencją akceptacji było rozpoczęcie zdjęć do filmu.

NIK nie kwestionuje argumentacji przedstawionej w wyjaśnieniach złożonych przez współwłaściciela Spółki, jednakże wymóg akceptacji głównych obiektów zdjęciowych przez ww. osoby określony został w § 7 ust. 1 lit. d i e umowy nr 008/KOS/R/24022022 z dnia 24 lutego 2022 r. Zgodnie z postanowieniami przedstawionej umowy ww. faktura powinna być rozliczona i zapłacona przez Spółkę Aurum dopiero po uzyskaniu akceptacji przez reżysera i producenta filmu głównych obiektów zdjęciowych.

(akta kontroli tom I str. 418-439, tom II str. 273-282, 283)

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka prawidłowo wywiązała się z obowiązków określonych w umowach zawartych z PISF o udzielenie dotacji na dofinansowanie przygotowania i produkcji filmu „Kos” oraz o wsparcie finansowe produkcji. Sporządzono i przekazano do PISF Raport częściowy z wydatkowania pierwszej raty dotacji oraz Raport po zakończeniu prac objętych wsparciem finansowym, wymagał on jednak korekty, po której został pozytywnie zweryfikowany przez Instytut. Prawidłowo i zgodnie z przeznaczeniem wydatkowano środki uzyskane w ramach dotacji oraz na podstawie umowy wsparcia. Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości miały charakter formalny, bez wpływu na finansowanie realizacji produkcji filmu „Kos” i zostały usunięte w trakcie kontroli.

IV Uwagi i wnioski

Wnioski W związku z usunięciem stwierdzonych nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie

³¹ Rachunek bez numeru wystawiony przez osobę fizyczną.

z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Lublin, dnia 28 lipca 2023 r.

Kontrolerzy:
Blanka Wasilewska
Doradca prawny

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

.....
podpis

.....
podpis

Artur Bokiniec
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis